

FLÖDES DIAGRAM

SF1633 Differential ekvationer

Typ av problem:

Klassificera:

① ODE

② PDE

③ system av ODE

④ Relaterade problem,
t.ex. fallningsekvationer.

Här är

ODE = ordinära differentialekvationer

PDE = partiella differentialekvationer

system av ODE är vanligen reducerade till första ordningen.

ODE

Klassificera enligt

- * ordning
- * linjär/olinjär

För olinjära ODE finns huvudsakligen metoder för första ordningen.

Väsentligen har vi variabelseparations-
metoden, alt. exakta differentialekvationer
(om vi skriver ODE på differentialform).

Dessa metoder är nära släkt (exakta differentialekvationer är mer allmän faktiskt).

Det finns en del olinjära ODE där vi först behöver göra en variabelsubstitution för att kunna lösa ett problem som kan uttryckas med t.ex. variabelseparation (tänk Bernoulli-ekvationen).

Anm: Genom att införa nya variabler och tänka vektorvärt kan vi få ned ordningen till 1 men mot att vi får ett system.

ODE, forts

(3)

För linjära ODE finns fler metoder utvecklade.

Om ordningen = 1 så har vi integrerande faktor-metoden.

Om ordningen = 2 har vi metoderna

Reduktion av ordning
Variation av parameter.

Om ordningen är ≥ 2 har vi metoder främst i fallet av konstanta koefficienter.

I det fallet jobbar vi med (även om ordningen är 1 och 2) den karakteristiska ekvationen. Den ger oss lösningar till homogena ekvationer.

Partikulärlösningar till inhomogena problem kan ofta gissa, men om ordn = 2 har vi variation av parameter-metoden.

④

Linjära/Olinjära system

Linjära system har vi främst utvecklat metoder för om vi har konstanta koefficienter.
Då får vi en matris A och vi räknar ut eigenvärden och eigenvektorer. Detta ger oss lösningar till det homogena problemet liksom fallet med karakteristiska ekvationen för ODE med konstanta koefficienter.

Vi intresserar oss för hur lösningarna utvecklas i tiden (stabilitet/instabilitet).

Olinjära system kan vi säga något om om dessa är autonoma. Vi studerar kritiska punkter och gör en stabilitetsanalys baserad på linearisering i den kritiska punkten.

Partiella differentialekvationer

Här studerar vi vissa speciella PDE, som $\left\{ \begin{array}{l} \text{Värmeledningsekvationen} \\ \text{Laplaces ekvation} \\ \text{Vågsekvationer} \end{array} \right.$

Vi anger begynnelsedata och slutdata, ^{sidledare} och använder produktlösningsansatz kombinerad med superpositionsprincipen för att få fram ett uttryck för lösningen. Vi behöver därvid lite elementär

Fourieranalys som handlar om att "alla" funktioner kan utvecklas som en summa av enkla sinus & cosinus.

6

Laplaceformen mm

Laplaceformen finner sin användning vid vissa ODE med konstanta koefficienter samt vid fältningsekvationer.

Laplaceformen har vissa intressanta fundamentala egenskaper och är en nära släkting till Fouriéformen.

Här har vi ett grundläggande exempel på "översättning med deliktor" där omskrivning kom ändå ett svårt problem till ett som är mycket lättare.